

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

2022-05-18 Nr. (18.10-31-1) R-2191

Kopija

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

INFORMACINIS PRANEŠIMAS DĖL UŽSIENIO ATLIKĖJŲ PAJAMŲ APMOKESTINIMO IR SUSIJUSIŲ MOKESTINIŲ PRIEVOLIŲ VYKDYMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM) pakartotinai atkreipia dėmesį į aktualias mokesčius reguliuojančių įstatymų ir jų komentarų nuostatas, susijusias su užsienio atlikėjų - fizinių asmenų ir apmokestinamųjų vienetų, gavusių pajamas už atlikėjų veiklą Lietuvoje, mokestinėmis prievolėmis, mokesčių išskaičiavimo ir pajamų deklaravimo ypatumais, bei į susijusias pridėtinės vertės mokesčio (toliau - PVM) mokėtojų prievoles.

Dėl tarpvalstybinių sandorių informacija keičiamasi elektroninėmis priemonėmis. Tarpvalstybinis sandoris gali būti susijęs su investavimu, prekių, paslaugų teikimu, finansavimu, materialiojo ar nematerialiojo turto naudojimu ir pan.

Tiek pelno mokesčio, tiek gyventojų pajamų apmokestinimo tikslais atlikėjo (fizinio asmens ar apmokestinamojo vieneto) veikla suprantama taip, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (toliau - GPMĮ), į kurį nukreipia ir Pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) nuostatos.

Atlikėjo veikla - atlikėjo (aktorius, dainininko, muzikanto, dirigento, šokėjo ar kito vaidinančio, dainuojančio, skaitančio, deklamuojančio arba kitaip atliekančio literatūros, meno, folkloro kūrinius ar cirko numerius gyventojų) rengimosi viešam pasirodymui ir dalyvavimo viešame pasirodyme veikla (GPMĮ 2 str. 9 dalis).

Užsienio atlikėjų - nenuolatinių Lietuvos gyventojų, pajamų apmokestinimas

Užsienio atlikėjo (nenuolatinio Lietuvos gyventojų) pajamų mokesčio objektas Lietuvoje yra pajamos, gautos už atlikėjo veiklą, vykdomą Lietuvoje, nesvarbu iš ko - Lietuvos ar užsienio fizinio/juridinio asmens, tokios pajamos gaunamos ir nesvarbu kam jos išmokamos - tiesiogiai atlikėjui ar trečiajam asmeniui, veikiančiam atlikėjo vardu (GPMĮ 5 str. 4 d. 7 punktas).

Už atlikėjų veiklą Lietuvoje gautos pajamos skirstomos į A ir B klases, pagal kurias nustatoma, kam tenka prievolė sumokėti pajamų mokestį - pajamų gavusiam atlikėjui ar pajamas išmokančiam asmeniui:

- iš Lietuvos vieneto, užsienio vieneto per jo nuolatinę buveinę, nenuolatinio Lietuvos gyventojų per jo nuolatinę bazę, taip pat iš nuolatinio Lietuvos gyventojų gautos užsienio atlikėjo veiklos pajamos priskiriamos A klasės pajamoms. Nuo šių pajamų mokėtiną pajamų mokestį išskaičiuoja ir sumoka pajamas gyventojui išmokantis asmuo;
- iš užsienio vieneto ne per jo nuolatinę buveinę Lietuvoje ir nenuolatinio Lietuvos gyventojų ne per jo nuolatinę bazę Lietuvoje gautos užsienio atlikėjo veiklos pajamos

priskiriamos B klasės pajamoms, nuo kurių pajamų mokesť deklaruoja, apskaičiuoja ir sumoka į Lietuvos Respublikos biudžetą pats tokių pajamų gavęs atlikėjas.

Užsienio atlikėjo koncertą Lietuvoje organizavusi **Lietuvos įmonė** nuo tokiam atlikėjui išmokamų išmokų už atlikėjo veiklą Lietuvoje privalo išskaičiuoti 15 proc. pajamų mokesť ir tokias išmokas bei nuo jų išskaičiuotą pajamų mokesť privalo deklaruoti bendromis sumomis Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formoje ir Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formoje (pagal konkretų gyventoją).

Tuo atveju, jeigu užsienio atlikėjo koncertą Lietuvoje organizavo nuolatinis **Lietuvos gyventojas** ir jis mokėjo pačiam atlikėjui arba jo atstovui atlikėjo veiklos išmokas, tokiam išmokas išmokėjusiam nuolatiniam Lietuvos gyventojui GPMĮ nustatyta tokia pati išmokų apmokestinimo ir deklaravimo tvarka, kaip ir Lietuvos įmonėms.

Jeigu Lietuvos įmonė išmoka atlikėjo veiklos išmokas užsienio atlikėjo atstovui (tiek gyventojui, tiek juridiniam asmeniui), šių išmokų apmokestinimo tvarka lieka tokia pati: nuo išmokų turi būti išskaičiuojamas 15 proc. pajamų mokesťis bei tokios išmokos deklaruojamos (deklaracijose išmokų gavėju nurodant patį atlikėją - nenuolatinį Lietuvos gyventoją).

Jeigu užsienio atlikėjas už pasirodymą Lietuvoje pajamų gavo iš **užsienio vieneto ar nenuolatinio Lietuvos gyventojų**, sumokėti pajamų mokesťis bei deklaruoti šias pajamas (priskiriamas B klasės pajamoms) atlikėjas privalėtų pats, pateikdamas Nenuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio nuo B klasės pajamų deklaracijos FR0459 formą (deklaracija turi būti pateikta ir pajamų mokesťis sumokėtas per 25 dienas nuo pajamų gavimo dienos).

Kai užsienio atlikėjo iš Lietuvos ar užsienio rezidentų už atlikėjo veiklą, vykdytą Lietuvoje, gautos išmokos (kartu su kitomis GPMĮ 6 str. 1² dalyje įvardintomis pajamomis) per mokesťinį laikotarpį viršija 120 VDU, pats atlikėjas turi perskaičiuoti Lietuvoje mokėtiną gyventojų pajamų mokesť (t. y. 120 VDU viršijančiai sumai prisitaikyti 20 proc. mokesčio tarifą), sumokėti į biudžetą ir pateikti Nenuolatinio Lietuvos gyventojų metinę pajamų mokesčio deklaracijos GPM314 formą. Perskaičiuoti pajamų mokesťis ir pateikti šią deklaraciją privalu pasibaigus mokesťiniam laikotarpiui (kalendoriniams metams), iki kitų kalendorinių metų gegužės 1 dienos.

Užsienio atlikėjų - apmokestinamųjų vienetų, pajamų apmokestinimas

Jei užsienio apmokestinamasis vienetas (pvz., choras, orkestras, šokėjų trupė ir pan.), veikiantis ne per nuolatinę buveinę Lietuvoje, gavo pajamų už Lietuvoje vykdomą atlikėjų veiklą, tokios pajamos, nepriklausomai nuo jų gavimo formos (pinigais ar natūra) ir mokėjimo būdo (tiesiogiai, jo vardu vykdant įsipareigojimus ar pan.), yra apmokestinamos pelno mokesčiu prie pajamų šaltinio, t. y. Lietuvoje (PMĮ 4 str. 4 d. 6 punktas), taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą (PMĮ 5 str. 1 d. 2 punktas).

Jeigu užsienio apmokestinamasis vienetas gavo pajamų už Lietuvoje vykdomą atlikėjų veiklą iš **nuolatinio Lietuvos gyventojų, Lietuvos vieneto** (pelno siekiančio ar nesiekiančio) ar **užsienio vieneto nuolatinės buveinės Lietuvoje**, tai nuo visų išmokamų pajamų, šie jas išmokantys Lietuvos subjektai turi išskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti 15 proc. dydžio pelno mokesťis (PMĮ 37 straipsnis).

Kadangi užsienio apmokestinamųjų vienetų pajamos už Lietuvoje vykdytą atlikėjų veiklą apmokestinamos be atskaitymų, šie subjektai turi teisę kreiptis į Lietuvos vietos mokesčių administratorių, kurio veiklos teritorijoje įregistruotas mokesťis išskaičiavęs asmuo, dėl sumokėto pelno mokesčio perskaičiavimo (t. y. dėl pelno mokesčio mokėjimo ne nuo visos sumos, o nuo apmokestinamojo pelno), jei pateiks laisvos formos prašymą dėl mokesčio permokos grąžinimo ir dokumentus, pagrindžiančius patirtas sąnaudas, susijusias su Lietuvoje vykdyta atlikėjų veikla, kaip nustatyta Nuo užsienio vienetų pajamų sumokėto pelno mokesčio perskaičiavimo tvarkoje, patvirtintoje Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2010 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. VA-123.

Jeigu užsienio apmokestinamasis vienetas gavo pajamų už Lietuvoje vykdomą atlikėjų veiklą iš kito **užsienio subjekto (užsienio vieneto ar nenuolatinio Lietuvos gyventojų)**, ir todėl pelno mokesťis nuo tokių atlikėjų pajamų nebuvo išskaičiuotas, tai toks užsienio apmokestinamasis vienetas, gavęs pajamų už atlikėjų veiklą Lietuvoje, ne vėliau kaip per 15 dienų, pasibaigus mėnesiui, per kurį buvo mokėtos išmokos, pats privalo pateikti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 40 patvirtintą Užsienio apmokestinamiesiems vienetais išmokėtų pajamų (sumų)

ir nuo jų apskaičiuoto pelno mokesčio deklaracijos FR0313 formą (toliau - FR0313 forma) mokesčių administratoriui ir sumokėti pelno mokestį nuo visų gautų pajamų arba, jeigu turi visus pelno mokesčio perskaičiavimui reikalingus dokumentus, nuo atlikėjo veiklos Lietuvoje apmokestinamojo pelno.

Jeigu užsienio juridinis subjektas yra pelno nesiekianti organizacija, kuri:

- gauna pajamų už Lietuvoje vykdytą atlikėjų veiklą iš **nuolatinio Lietuvos gyventojų, Lietuvos vieneto (pelno siekiančio ar nesiekiančio) ar užsienio vieneto nuolatinės buveinės Lietuvoje**, tai pelno mokestis nuo išmokamų pajamų gali būti neišskaičiuojamas, jei mokestį išskaičiuojančiam Lietuvos subjektui pateikiami įrodymai, kad ji yra laikoma užsienio valstybėje pelno nesiekiančia organizacija ir kad pajamos, gautos už atlikėjų veiklą, nėra jos ūkinės komercinės veiklos pajamos. Tačiau, jeigu minėti įrodymai nepateikiami arba jie yra netinkami ar nepakankami, nuo išmokamų atlikėjo pajamų pelno mokestis turi būti išskaičiuojamas ir sumokamas į biudžetą. Tokiu atveju, užsienio pelno nesiekiančiai organizacijai pateikus mokesčių administratoriui įrodymus, kad ji yra laikoma užsienio valstybėje pelno nesiekiančia organizacija ir kad pajamos, gautos už atlikėjų veiklą Lietuvoje, nėra jos ūkinės komercinės veiklos pajamos, sumokėtas pelno mokestis grąžinamas;
- gauna pajamų už Lietuvoje vykdytą atlikėjų veiklą iš kito **užsienio subjekto (užsienio vieneto ar nenuolatinio Lietuvos gyventojų)**, ir todėl pelno mokestis nuo tokių atlikėjo pajamų neišskaičiuojamas, tokia pelno nesiekianti organizacija, pateikusi mokesčių administratoriui įrodymus, kad ji yra laikoma užsienio valstybėje pelno nesiekiančia organizacija ir kad pajamos, gautos už atlikėjų veiklą Lietuvoje, nėra jos ūkinės komercinės veiklos pajamos, pelno mokesčio nemoka. Nepateikus tokių įrodymų, užsienio pelno nesiekianti organizacija privalo pateikti FR0313 formą ir sumokėti mokestį nuo visų gautų pajamų arba, jeigu turi visus pelno mokesčio perskaičiavimui reikalingus dokumentus, nuo atlikėjo veiklos Lietuvoje apmokestinamojo pelno.

Dėl PVM prievolių renginių organizatoriams užsieniečiams

Tuo atveju, kai užsienio apmokestinamasis asmuo (įmonė ar nenuolatinis Lietuvos gyventojas) organizuojantis renginį Lietuvoje (rūpinasi renginio vieta, sudaro sutartį su atlikėju, sudaro sutartį su bilietų platintoju, yra atsakingas, kad renginys įvyks ir kt.), tai toks užsienio apmokestinamasis asmuo vadovaujantis Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau - PVMĮ) 71 str. 3 d. nuostatomis, turi registruotis PVM mokėtoju Lietuvoje nuo pat tokios veiklos vykdymo pradžios bei sumokėti PVM nuo parduotų bilietų. Taip yra todėl, kad atlikėjų, kultūros, meno, pramogų ir panašių paslaugų suteikimo vieta bei apmokestinimas PVM požiūriu nustatoma pagal PVMĮ 13 straipsnio 9 dalį, t. y. tokios paslaugos apmokestinamos ten, kur jos faktiškai suteiktos.

Jeigu užsienio apmokestinamasis asmuo (įmonė ar nenuolatinis Lietuvos gyventojas) pats renginio neorganizuoja, o tik sudaro sutartį su atlikėju ir jo paslaugas perparduoda Lietuvos renginių organizatoriui, tai prievolės registruotis PVM mokėtoju užsienio asmeniui Lietuvoje nėra. Tokiu atveju PVM Lietuvoje už iš užsienio įmonės įsigytas atlikėjo paslaugas apskaičiuoja Lietuvos renginių organizatorius (PVMĮ 95 str. 2 dalis) bei nuo parduotų bilietų sumoka PVM.

Jeigu atlikėjo paslaugų pirkėjas (Lietuvos renginio organizatorius) nėra PVM mokėtojas, apskaičiuotą pardavimo PVM sumą jis privalo sumokėti į biudžetą iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį šis mokestis turėjo būti apskaičiuotas, 25 dienas. Kartu turi būti pateikiama centrinio mokesčio administratoriaus nustatytos formos PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaita (PVMĮ 95 straipsnio 7 dalis).

Nurodytų nuostatų taikymo požiūriu apmokestinamuoju asmeniu laikomas: bet koks asmuo (fizinis ar juridinis), vykdamas ekonominę veiklą (šiuo atveju nesvarbu, ar toks asmuo yra registruotas PVM mokėtoju, ar ne, taip pat nesvarbu, ar vykdoma veikla yra apmokestinama PVM, ar neapmokestinama PVM); juridinis asmuo, nevykdantis ekonominės veiklos, bet įregistruotas PVM mokėtoju; apmokestinamasis asmuo, kuris įsigyja bet kokias paslaugas, skirtas vykdyti veiklai ar sandoriams, kurie nėra PVM objektas pagal PVMĮ 3 str. 1, 2 ir 3 dalis.

Dėl PVM prievolių atlikėjams užsieniečiams

Tuo atveju, kai užsieniečiai atlikėjai sudaro paslaugų teikimo sutartis su Lietuvos ar užsienio apmokestinamaisiais asmenimis (koncertų organizatoriais) dėl savo paslaugų teikimo Lietuvoje, tai paslaugų suteikimo vieta (PVM objektas) yra ten (toje šalyje), kur įsikūręs tokių paslaugų pirkėjas (PVMĮ 13 str. 2 dalis).

Kai užsieniečiai atlikėjai sudaro sutartis su Lietuvos koncertų organizatoriumi, tai Lietuvos koncertų organizatorius nuo įsigytų paslaugų apmokestinamosios vertės turi apskaičiuoti pardavimo PVM ir jį sumokėti į biudžetą (PVMĮ 95 str. 2 dalis).

Pažymime, kad nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. atlikėjų (aktorius, dainininko, muzikanto, dirigento, šokėjo ir kito asmens, vaidinančio, dainuojančio, skaitančio, deklamuojančio arba kitaip atliekančio literatūros, meno, folkloro kūrinius ar cirko numerius), teikiamoms atlikimo paslaugoms bei visų rūšių meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių, sporto renginių, sporto klubų lankymui taikomas lengvatinis 9 proc. PVM tarifas (PVMĮ 19 straipsnio 3 dalies 8 punktas).

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad užsienio atlikėjų mokesčių prievolių įgyvendinimo kontrolė užtikrinama ir abipusės pagalbos bei keitimosi mokesčių informacija su kompetentingomis užsienio valstybių institucijomis procedūromis, kurių pagrindu VMI prie FM teikia ir gauna informaciją apie užsienio atlikėjų Lietuvoje gautas pajamas.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

